

בס"ד

נאום יהודה

לפרשת ויגש(ע"פ שעורו של הרב אלחנן סמט)

לז) ויאמר ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמיית אם לא אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני אשיבנו אליך: (לח) ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקראהו אסון בדרכך אשר תלכו בה והורדתם את שיבתי בגוון שאולה:

7. בראשית פרק מ"ג - תאור האחים את המפגש עם יוסף לפני חזרתם למצרים

(א) והרעב כבד בארץ: (ב) ויהי כאשר פלו לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו שברו לנו מעט אכל: (ג) ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: (ד) אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל: (ה) ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: (ו) ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש העוד לכם אחר: (ז) ויאמרו שאול שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי היש לכם אחר ונגד לו על פי הדברים האלה הידוע נדע כי יאמר הורידו את אחיכם:

8. בראשית פרק מ"ב - המפגש הראשון של יוסף ואחיו

(ו) וירא יוסף את אחיו ויפרכם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען לשבר אכל: (ח) ויבר יוסף את אחיו והם לא הכירו: (ט) ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם: (י) ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל: (יא) פלנו בני איש אחד נחנו פנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים: (יב) ויאמר אליהם לא פי ערות הארץ באתם לראות: (יג) ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו: (יד) ויאמר אליהם יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר מרגלים אתם: (טו) בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה: (טז) שלחו מכם אחד ויסקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא חי פרעה פי מרגלים אתם: (יז) ויגסוף אתם אל משמר שלשת ימים: (יח) ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא: (יט) אם פנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית משמרכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם: (כ) ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן:

9. בראשית רבה

"אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח" - אמר לו: מתחילה באת עלינו בעלילה... שמה בתך באנו לקחות, או אתה סבור לישא את אחותנו?"

10. בראשית מ"ב

(כא) ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת: (כב) ויען ראובן אתם לאמר הלוא אמרתי אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש: (כג) והם לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינתם: (כד) ויסב מעליהם ויבך וישב אליהם וידבר אליהם ויסקח מאתם את שמעון ויאסור אתו לעיניהם:

1. בראשית מ"ה, א-ג - יוסף מתגלה לאחים

"ולא יכל יוסף להתאפק... ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו. ויתן את קלו בבכי... ויאמר יוסף אל אחיו: אני יוסף. העוד אבי חי?"

2. בראשית פרק מ"ד - נאום יהודה

החלק הראשון: (יח) ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני דבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך פפרעה: (יט) אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח: (כ) ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן ונגד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: (כא) ותאמר אל עבדך הורדהו אלי ואשימה עיני עליו: (כב) ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזוב את אביו ועזב את אביו ומת: (כג) ותאמר אל עבדך אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני:

החלק השני: (כד) ויהי כי עלינו אל עבדך אבי ונגד לו את דברי אדני: (כה) ויאמר אבינו שבו שברו לנו מעט אכל: (כו) ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן איננו אתנו: (כז) ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי: (כח) ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתי עד הנה: (כט) ולקחתם גם את זה מעם פני וקרהו אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה:

החלק השלישי: (ל) ועתה כבאי אל עבדך אבי והנער איננו אתנו ונפשו קשורה בנפשו: (לא) והיה כראותו כי אין הנער ומת והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו בגוון שאלה: (לב) כי עבדך ערב את הנער מעם אבי לאמר אם לא אביאנו אליך וחסאתי לאבי כל הימים: (לג) ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד לאדני והנער יעל עם אחיו: (לד) כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן ארעה ברע אשר ימצא את אבי:

3. רש"י

באזני אדני - יכנסו דברי באוזניך.

4. רש"י

"מתחילה בעלילה באת עלינו. למה היה לך לשאול כל אלה?"

5. רש"י לפסוק יח על פי בראשית רבה

"וכי זו היא שימת עין שאמרת, לשום עינד עליו?"

6. בראשית פרק מ"ב - תאור האחים את המפגש עם יוסף בחזרתם לכנען

(כט) ויבאו אל יעקב אביהם ארצה כנען ויגידו לו את כל הקרות אתם לאמר: (ל) דבר האיש אדני הארץ אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את הארץ: (לא) ונאמר אליו פנים אנחנו לא היינו מרגלים: (לב) שנים עשר אנחנו אחים בני אבינו האחד איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען: (לג) ויאמר אלינו האיש אדני הארץ בזאת אדע כי כנים אתם אחיכם האחד הניחו אתי ואת רעבון בתיכם קחו ולכו: (לד) והביאו את אחיכם הקטן אלי ואתה ידע כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתו לכם ואת הארץ תסחרו: (לה) ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו ויראו את צרות כספיהם וקמה ויאביהם וייראו: (לו) ויאמר אליהם יעקב אביהם אתי שפלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימין תקחו עלי כלנה: